

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון פ"ז

פרשת אחרי - קדושים

תשפ"ג

- ליל ש"ק אחרי קדושים תשפ"א
- של"ס אחרי קדושים תשפ"א
- של"ס אחרי תשפ"ב
- קידושא רבא קדושים תשפ"ב
- של"ס קדושים תשפ"ב
- של"ס תוריע מצורע תשפ"ג
- ליל הסדר תשפ"ג
- מוצש"ק אמור תשפ"ב / הרה"ק רבי ירחמיאל מפרשיסחא זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק
ביהמ"ד אמשינאוו רחוב חזון איש 78
 ירושלים
 אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
 ביתר
 אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א
 חיפה
 אצל הרה"ח ר' ישראל ברודבקר שליט"א

בארה"ב

בארא פארק
ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.
 וויליאמסבורג
ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.
 מאנסי
ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
 לעייקוואד
 אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

יול"ע"י מכון דברי תורה – אמשינאוו
 כל הזכויות שמורות ©
 לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון
amshinov40@gmail.com

**ואלה יעמדו על הברכה
 בעבור שנדבו הוצאות הגליון**

<p>לעי"נ הרבנית שרה ע"ה בת הגה"ק רבי חיים אלעזר וואקס זי"ע בעל נפש היה אשת מרן הרה"ק רבי יוסף מאמשינאוו זי"ע נלב"ע י"א אייר תרצ"ד</p>
<p>לעי"נ הילד ישראל יהושע ע"ה בן הרה"ק רבי יוסף מאמשינאוו זי"ע נלב"ע י"ד אייר אחיו – מרן הרה"ק רבי יצחק זי"ע אמר שהיה "א עילווישע יונגל" והיה נוהג להדליק נר לעי"נ</p>
<p>לעי"נ הרה"ח מנחם צבי קאליש ז"ל בן הרה"ק רבי ירחמיאל יהודה מאיר מאמשינאוו זי"ע נלב"ע י" אייר</p>
<p>לעי"נ הגה"צ רבי משה האגער זצ"ל ראש ישיבת יחל ישראל ובעל ברכת משה בן הרה"ק רבי ברוך מסערט וויזשניץ זי"ע נלב"ע ט' אייר תשנ"ט</p>
<p>הרה"ח ר' משה גאלדבלאט שליט"א בארא פארק לעי"נ אביו הרה"ח ר' יהודה אריה לייב ז"ל בן הרב החסיד המופלג ר' משה אוסטראווער הי"ד נלב"ע ט' אייר תש"ע</p>
<p>הרה"ח שמחה בונם בוים שליט"א בני ברק לעי"נ אמו מרת יוכבד ב"ר פנחס ע"ה יארצייט ה' אייר</p>
<p>הר"ר נפתלי ערליך הי"ו הר"ר חיים בן ציון אונגאר הי"ו לעי"נ זקנתם האה"ח מרת גאלדא בת ר' אברהם ע"ה יארצייט י"ד אייר</p>
<p>הרה"ג ר' שמעון גריץ שליט"א בארא פארק לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסיה הבן החתן יהודה הי"ו לרפואת שמחה בונם בן פוריה פינא</p>

ליל שבת קודש

פרשת אחרי קדושים תשפ"א לפ"ק

אמרים

ושמעתי דבר נורא בשמועה איש מפני איש מהרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, שהטעם בזה הוא מפני שהכהן אמר בהם חטאו, עוון, פשעו לפניך עמך בית ישראל, ועל כן בגדים אלו טעונין גניזה, עכל"ק.

ונראה, דהא וודאי שצריך לעשות את העבודה של ווידוי, אבל אח"כ כאשר מתגלה השורש, וחזינן שבין ישראל אין שייך אלא לטוב, אזי צריך לגונזה. (וכדברי הרה"ק רבי דוד מלעלוב, במעשה הידוע שאמר, ווען א יוד זינדיגט נישט איז עהר אזוי טייער, אין ביי מיר אין שטוב זינדיגט עהר נישט).

בעבודת יום הכיפורים, היו חמשה חלקים, ג' מהם נעשו בבגדי זהב ושניים מהם בבגדי לבן. הכהן גדול לבש לראשונה בגדי לבן בעת הקטרת הקטורת לפני ולפנים וזריקת הדם, והפעם השנית היה בעת הוצאת הכף ומחתה מקודש הקדשים. והנה בסיום עבודות אלו נאמר 'והניחם שם'. כלומר, שהכהן גדול אין יכול להשתמש בבגדי לבן אלו שוב לשנה הבא, והבגדים טעונין גניזה (ראה יומא יב:).

ולכאורה אמאי צריך לגונזם, אדרבא ישתמשו בהם פעם שנית, וכפי הכלל הידוע הואיל ואיתעביד בהו מצוה חדא יתעביד בהו אחריתי.

סעודה שלישית

פרשת אחרי קדושים תשפ"א לפ"ק

העושים גופם עיקר ונפשם טפלה, אי אפשר להיות אהבה ואחווה אמיתית ביניהם, אלא אהבה התלויה בדבר לבדה. אבל אם מביטים רק על הפנימיות, שלכל אחד חלק אלו-ק ממעל, אזי יש אחדות. וזה מצינו אצל רבי שמעון בר יוחאי, שהביט בכל עת אל הפנימיות, כפי שמצינו בגמרא שבת דף ל"ג בעת שפתח רבי יהודה ואמר, כמה נאים מעשיהן של אומה זו, תקנו שווקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות, נענה רבי שמעון בן יוחאי ואמר, כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן וכו', גשרים ליטול מהן מכס וכו'. הרי לנו שמביט על הפנימיות הרע של הגוי, שכל ענין עשיית טוב אצלו, הוא רק מפני טובת עצמם.

וכן לאידך גיסא אצל בני ישראל מצינו שרבי שמעון רואה את הפנימיות, כדאיתא

וידבר ה' אל משה לאמור, דבר אל כל עדת בני ישראל, ואמרת אליהם קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלהיכם. וברש"י, דבר אל כל עדת בני ישראל, מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל. ענין 'הקהל' רומז לענין האחדות.

עוד מצינו בפרשה 'לא תקום ולא תטור, ואהבת לרעך כמוך', ובספר בית יעקב מבאר את הסמיכות ביניהם, שכל ישראל הם כגוף אחד ממש, ולכן לא שייך לנקום ולנטור, כי זה דומה לאדם שמכה בידו הימנית את ידו השמאלית, וזהו 'לא תקום ולא תטור', והטעם לכך, ואהבת לרעך כמוך', כי זה כמוך ממש.

וכדברי ספר התניא (פרק לב) שכותב בענין אהבת ישראל וזל"ק, ולכן נקראו כל ישראל אחים ממש מצד שורש נפשם בה' אחד, רק שהגופים מחולקים. ולכן

והנה איתא, שלכן נתגלו לרשב"י ותלמידיו סודות התורה, כיון שהיה אחדות בין בני החבריא. ואפשר לומר דר' שמעון שראה פנימיותם של ישראל, לפיכך היה אחדות בין תלמידיו.

ובזה נוכל לבאר דברי רש"י 'קדושים תהיו, בהקהל נאמרה', כי בזמן שכולם אחודין באהבה ואחווה, אזי יכולין להיות קדושים, ואף זוכין להתגלות סודות התורה.

* * *

ואהבת לרעך כמוך. איתא במשנה (אבות א, יב) הוי מתלמידיו של אהרן וכו'. והעיר כ"ק אאזמור"ר זצללה"ה דבשום מקום לא מצינו שאמרו בלשון כזה 'להיות מתלמידיו'.

אלא יש ב' כוחות איך להחזיר בני ישראל בתשובה, או על ידי קנאות, דהיינו שמוחה בעוברי עבירה ביד תקיפה, וזהו מצד מידת הגבורה. או מצד מדת הרחמנות על בני ישראל ולכן מעוררן לעשות תשובה.

במשנה (בבא מציעא קג.) שהחושש במתניו בשבת, מותר לו לסוך בשמן רגיל, שכן אף דרך הבריאים לסוך כן, אבל שמן ורד אסור, שהוא ביוקר ואין רגילות לסוך בהן אלא לרפואה, ורק לבני מלכים מותר להשתמש בשמן וורד, שכן דרכן לסוך בזה אף בלי מכה. אבל רבי שמעון חולק ואומר, 'כל ישראל בני מלכים הן', ולכן כל מה שמותר לבני מלכים מותר לכל ישראל, ע"כ. ולכאורה הוא פלא, שהרי כאן זה תלוי במציאות, האם זה נראה כרפואה או לא, ובכל זאת חזינן דלדעת רבי שמעון מותר, והטעם, שהוא רואה את הפנימיות של הבן מלך, ואף שמבחוץ אין ניכר מלכותו.

הרי לנו דעת רבי שמעון שאינו מתעכב על החיצוניות אלא על הפנימיות וזהו הדרך להגיע לאהבת ישראל, כשמביטים על הנשמה, שכולם במטרה אחת לעבוד את ה' אזי כולם אחודין יחד, ושייך לאהוב את השני.

עם הרה"ק מסקולען זצללה"ה, וידוע שאף שהיה מתנהג בענווה ובפשטות, מכל מקום השפיע יותר מכולם לתקן את כל הצריך תיקון בדרך של חסד ואהבה.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה לא הכירו מתחילה, והקשר ביניהם החל כשנפגש עימו לראשונה לאחר סיום הש"ס בניו יארק, ושם נדברו יראי ה' איש אל רעהו, ומאז התקשרו מאד והיה מגיע הרה"ק מסקולען רבות אליו, ותמיד כשדיברו היה שמחה עצומה ביניהם.

יה"ר שזכות האבות יגן לבנים ויתעורר זכות אבות ויושפע שפע שמחה לרוב, סימן טוב ומזל טוב יהא לנו ולכל ישראל, ואומרים 'ולכל ישראל', כי בני ישראל בעת שיש להם שמחה רוצים שיהיה כן לכל ישראל, יהי רצון שמשמחה זו יושפע שפע של שמחה והרחבה לכל ישראל, ויה"ר שנזכה לתשובה שלימה ולגאולה שלימה בב"א.

ודרך הכהונה, לעורר לתשובה מתוך מדת החסד. וזהו הוי מתלמידיו של אהרן וכו' ללמדנו ללכת בדרכו של אהרן לקרב את הבריות לתורה, מתוך חסד ורחמים.

והכח הזה של חסד ורחמים, הוריש אהרן לזרעו אחריו, ולכן נאמר אצל פנחס, שהכתוב ייחסו אחר אהרן, שכן מעשהו היה מצד מדת אהרן, שכן הקנאות שלו היה כולו חסד, מצד רחמנות בלבד, וללא שום שמץ אכזריות, והיה כל זה רק כדי 'לכפר על בני ישראל'.

ולכן נמי, כאשר הלך פינחס לשאול את פי משה רבינו כדת מה לעשות, ענה ואמר לו, קריינא דאיגרתא איהו להוי פרוונקא, והכוונה בזה, שמשה לא רצה לעשות עבודה זו, כי בחינה זו לתקן הדברים ושיהא לגמרי ממידת החסד, זה שייך דוקא למשפחת אהרן.

טוב להודות לה', שזכינו לעשות שמחה של קשרי שידוכין¹, והנה זכינו להשתדך

¹ של הרב יצחק שליטי"א.

סעודה שלישית

פרשת אחרי – אסרו חג דפסח תשפ"ב לפ"ק

יומא דהילולא של הרה"ק מווארקע זי"ע

והק' כ"ק אזמור"ר זצלה"ה דלכאורה היה לו לאהרן לעשות תשובה מאהבה, ואז היו הזדונות נעשין לו כזכיות, ויוכל להיכנס בבגדי זהב. אלא דאיתא במדרש (פר' תצוה לו, ב) כשירד משה מסיני, ראה איך שאהרן עושה את המזבח בשביל העגל, ועל כן חשב שהוא ג"כ באותו עצה, ובאמת אהרן עשה זאת לשם שמים, כדאיתא בסנהדרין (ז.י) שראה את חור זבוח לפניו, לפי שניסה למנוע מהם את העגל, אמר אם לא אשמע להם, יעשו בי כמו שעשו עם חור, ויתקיים בי 'אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא' ולא הויה להו תקנתא לעולם, מוטב יעברו לעגל, ויהא להם תקנה בתשובה.

בפרשת השבוע יש לנו את עבודת יום הכיפורים. הנה ביום הקדוש היה הכהן גדול עושה את העבודות בבגדי זהב, מלבד העבודות שנעשו 'לפני ולפנים' שעשה אותם בבגדי לבן, דהיינו הזאת הדם של הפר והשעיר הפנימיים, והקטרת הקטורת של יום הכיפורים, ואח"כ לבשם שוב, להוצאת הכף והמחתה של הקטורת, אך שאר סדר העבודה היה הכל בבגדי זהב, שזוהו עיקר הבגדים שכן נעשו כראוי לעבודה לכבוד ולתפארת, והטעם אשר אין הכהן גדול נכנס לפני לפנים לעבוד עבודה בבגדי זהב, אמרו בגמ' (ראש השנה כו.) לפי שאין קטיגור נעשה סניגור.

'ולא ששתי', דהיינו שלא יכולתי לשמוח שום שמחה. ואף בשעה שהיתה שמחה בביתו, לא היה מסוגל לשמוח בעת שאירע ח"ו תקלה לחברו, ע"כ.

והנה הכהן הוא איש החסד, ולכן הוא זה שמכפר על עוונות בית ישראל, והוא מקבל על עצמו מסירות נפש, ובלבד שיהא טוב לחבירו, וזה היה דרכו של בעל ההילולא, שאכן נסתלק בספירה מלכות שבחסד, כפי שהיה ענינו אהבת ישראל ללא גבול.

במשנה **בפרקי אבות** (א, יב) נאמר, הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, **כ"ק אאמו"ר זצללה"ה** היה דרכו לבאר, שהדרך היחידה לקרב לתורה, הוא על ידי זה שאוהב את הבריות. והנה הצדיק הזה שעבודתו הוא 'אוהב את הבריות', יתן ה' שיושפע בזכותו בני חיי ומזוני רוויחי, שפע ברכה והצלחה ברוחניות וגשמיות, וממילא יתקרבו לתורה, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

ועבודה זו נתקבלה לרצון כדאיתא **שם במדרש**, אמר הקב"ה, אהרן, יודע אני כוונתך, חייך איני משליט על הקרבנות של בני אלא אותך, ובעבור זה נאמר בפר' תצוה, ואתה הקרב אליך את אהרן וגו', שמכיון שעשה כזה מסירת נפש נעשה הוא הכהן גדול, ולא משה רבינו, עיי"ש.

נמצא לפ"ז דאהרן הכהן מסר נפשו במעשה העגל, שיהא תקומה לכלל ישראל. ותשובה הרי הוא חרטה על העבר, ואהרן לא רצה בשום אופן להתחרט ולבטל עבודה זו של מסירות נפש, עכד"ק.

ומבעל ההילולא מצינו שביאר מאמר ר' זירא (מגילה כח.) שאמר לתלמידיו במה האריך ימים, ומונה ביניהם את המעלה, 'ולא ששתי בתקלת חבירי', ולכאורה מאי רבותיה בכך שלא שש בתקלת חבירו, אלא ביאר הרבי **מווארקי**, כי אהבת חברים צריך להגיע לידי כך, שאם ח"ו יארע תקלה לחבירו, יהיה במצב של

קידושא רבא

פרשת קדושים תשפ"ב לפ"ק

הדברים יזכיר שמי שעשה אותו עוון הרי זה כך וכך, כדי שיבין מעצמו ויעזוב את העוון ההוא, ע"כ. וכידוע שזה היה דרכם של הצדיקים הרבי ר' אלימלך והרבי רבי זושא זי"ע.

ודו"ז הרה"ק רבי שמעון שלום זי"ע ביאר באופן נפלא (משמיע שלום, שבת שובה), הוכח תוכיח וגו' ולא תשא וגו', כי יש אנשים הרוצים לפטור עצמם ממצות הוכח תוכיח, באמרם שהחוטא שקוע כל כך בחטאו, עד שלא שייך להוכיחו, והחטא עולה לו למעלה מראשו, ועל זה מצווה התורה לומר לו תוכחה, 'ולא תשא עליו חטא', היינו שלא תגזים ותרים עליו את החטא מעלה מעלה, עד שתאמר שאין לו אפשרות לשנות מעשיו, כי בוודאי

לא תשנא את אחיך בלבבך, הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא. וברש"י לא תלבין את פניו ברבים. ולפי"ז הפירוש לפי פשוטו של מקרא הוא, ולא תשא עליו חטא, שהמוכיח יזהר שלא ישא על עצמו חטא, על ידי זה שמוכיח על ידי הלבנת פנים ברבים. אך הרמב"ם (דעות ו, ז) הורה, שאף במוכיחו בינו לבין עצמו אל ילבין פניו, וידבר אליו בנחת ובלשון רכה, ויגיד שאינו אומר לו אלא לטובתו להביאו לחיי העולם הבא וכו'.

ובזוהר הק' (פג.) א"י הוכח תוכיח וגו', נאמר מקודם 'הוכח', ללמדנו שלא תקדים ענין 'תוכיח', אלא יש לנסות ולהקדים 'הוכח', דהיינו שמתחילה לא יוכיחו אפילו בסתר, אלא ידבר עימו, כמי שמספר דברים אחרים, ובתוך אלו

בוודאי נמצא בקרבו גחלת ששם בווער
הנקודה הפנימית של קדושת ישראל,
ויש לחפש אחריו עוד ועוד, ובסופו של
דבר, יצית בו השלהבת של קדושה.

שורש נקודת ישראל חי בקרבו, ואעפ"י
שחטא ישראל הוא, ותוכל להקיצו
מתרדמת הזמן ולעוררו לשוב אל ה'.
וזהו שנאמר הוכח תוכיח, ודרשו חז"ל
(בבא מציעא לא.) אפי' מאה פעמים, כי

סעודה שלישית

פרשת קדושים תשפ"ב לפ"ק

ובמצוות, ובכל זאת אינם זוכים להשיג שום השגה ומדריגה בעבודת השם, נראה לבאר עפ"י משל, לאיש עשיר שהיה לו קדירה שבישל בו את מאכליו, אבל לא היו מנקים את הקדירה משירי המאכלים, ויהי היום נתאכסן אצלו שר וחשוב, ובישל לכבודו מאכלים יקרים בתוך הקדירה המזוהמת, ומוכן שעל ידי זה נקלט ריח רע בכל המעדנים ההם, והשר קצף עליו מאוד. והנמשל מובן, אשר בוודאי מצוות ומעשים טובים מכניסים קדושה לאדם ומרוממים אותו מעלה מעלה, אך כל זה בתנאי קודם למעשה, שמטהר עצמו בחרטה ותשובה מזוהמת העוונות, ונשמר שלא לפגום מעשיו, ועוסק בתורה ועבודה, אז נקלט בקרבו התורה כראוי, וישרה עליו שכינה.

וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל כל עדת בני ישראל, ואמרת אליהם קדושים תהיו, כי קדוש אני ה' אלקיכם.

לכאורה יש כפל לשון במה שכתוב 'דבר' אל כל עדת בני ישראל 'ואמרת' אליהם, וביאר הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע, שתחילה נאמר שידבר אל בני ישראל, דהיינו את כל המצוות הכתובות בפרשה, ושוב אמר ואמרת אליהם, שזהו אמירה רכה, 'קדושים תהיו', שעל ידי שתקיימו המצוות יהא עליכם השראת השכינה, כמו שאנו אומרים בברכת המצוות 'אשר קדשנו במצותיו', והטעם לכך 'כי קדוש אני', ולכן העושה רצונו ית' מביא על עצמו קדושה.

ובספה"ק בית יעקב כתב, שמה שאנו רואים שיש אנשים העוסקים בתורה

ובזה מבאר דברי המדרש, יכול כמוני, כו' היינו שכיון שהפסוק אומר שאין סוף להקדושה כנ"ל עד שנותן גבול של קדושתי למעלה מקדושתכם, ממילא מובן איך אין סוף לקדושה זו שיכולין בנ"י להתקדש בעוה"ז יותר מהשרפים כנ"ל.

ובספר **מסילת ישרים** (פרק כו) מבאר שאדם קדוש הדבק בכל עת במחשבתו בה', אזי הדברים הגשמיים אשר הוא משתמש בהם מתעלים עימו, כדמצינו באבני המקום אשר שם יעקב מראשותיו (חולין צא) שכל אחת אמרה עלי יניח צדיק ראשו. ולעומת זה, איש פשוט בהשתמשו בדברים גשמיים, יורד ממדרגתו אל הענין הגשמי.

יהי רצון שנזכה להטהר ולהתקדש ולעבוד את ה' בשמחה ובטוב לבב, ונזכה לגאולה במהרה ברחמים, אמן.

ובזה מפרש הפסוק 'קדושים תהיו', כלומר שהשכינה תהא שורה עליכם (והנה ברש"י מפרש לשון 'קדושה' כמו הפרשה והבדלה, אך בספרי חסידות מפרשים שהוא ענין השראת השכינה). ואיך תזכו לזה, על זה מבאר רש"י, הוּו פרושים מן העריות ומן העבירות, כשתעשו כלים מוכנים לכך, כלים נקיים, אז כל התורה והמצוות יעלו לריח ניחוח, וישפע עליכם שפע קודש. כי קדוש אני ה' אלהיכם, ואני המצוה אתכם את כל המצוות האלה, ולכן ישיגו באמצעותם קדושה.

ובשפת אמת (תרמ"א) ביאר שהתחלת הכניסה אל הקדושה הוא להיות פרושין מעריות ועבירה, ובזה מתקיים החיוב של קדושים תהיו, כי כמידת הפרישות, כך זוכין לקדושה, וקדושה הוא דבר שיש בה אין סוף מדריגות. ולכן נכתב בלשון 'תהיו', כי זה חיוב תמידי, להוסיף קדושה על קדושה.

סעודה שלישית

פרשת תזריע מצורע תשפ"ג: לפ"ק

עהם צום כהן' דהיינו כשמרגיש בנפשו את החסרון עד שמחפש אחר הכהן, הרי זה סימן שנמצא כבר 'ביום טהרתו', ואז צריך הכהן לרדת ממדריגותיו ולצאת אליו עד מחוץ למחנה, כדי לתקנו ולקרבו לעבודת ה'.

בזוהר הק' (תזריע נ, א) הביא שהנגעים באים לגלות בתים שנעשו במחשבת טומאה לשם עבודה זרה, ולכן נתהוו בו הנגע, כדי לבנותה מחדש במחשבה קדושה. **ובבית יעקב** הביא שהאדם נקרא בשם 'בית', ולרמז בא שיש בני אדם אשר מבליים ימיהם בהבל וריק ואינם משגיחים על עצמם, עד שברוב הימים נחרב ביתם על ידי נגעים, כמ"ש שלמה המלך (משלי כד, ל) על שדה איש עצל עברתי וגו' והנה עלה כלו

זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן, ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע. הנה על דרך הפשט הכוונה, שבשעה שהצרוע רואה שנרפא נגעו, ישלח את הידיעה אל הכהן, בכדי שיבוא אל מחוץ למחנה לבדוק אם כבר אפשר לטהרו.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה אמר בשם זקינו מרן רבי מנחם זי"ע, שהצרוע הוא זה שמחמת נגעי לבבו נטמא, ועתה עשה חשבון בנפשו על מעשיו, ועולה במחשבתו הרהורי תשובה ורוצה לתקן את דרכיו, ועל כן בא אל הכהן שיוורה לו הדרך לצאת מסבך העוונות, לזה אומר התורה אל הכהן, כשאנו רואים 'והובא אל הכהן' 'ווען עס טראגט זיך

קמשונים כסו פניו חרלים וגו', שכל האדם מלא מכף רגל ועד ראש בעוונות ופגמים.

ועל זה בא העצה היעוצה שיבוא אל הכהן, ויאמר כנגע נראה לי בבית, ויבקש על נפשו להוציאו ממיצר סבך עוונותיו, וצוה הכהן ופנו את הבית, היינו שילמד אותו חובת האדם בעולמו עד שיהיה לכו נשבר, על שלא עסק בעבודת ה', אלא בילה בהבל ימיו, עד שביתו נשאר פנוי וריקן מכל טובה. אך התורה מזהיר, ולא יטמא כל אשר בבית, שלא ידחהו לגמרי, אלא בטרם יבא הכהן לראות את העוונות שהם נגעי האדם, יראה להוציא מקודם את

החלקים הטובים שבו, כי בודאי יש בו גם איזה דברים טובים בבית. וכזה יחזק את רוחו שלא יתייאש, וידבר על ליבו לתקן דרכיו, ובשובה ונחת יכניס אותו בצל כנפי השכינה, וזהו והסגיר את הבית שבעת ימים, הרומז לשבעת ימי הבנין.

וכאשר האדם חוזר בו ומתקן את נגעי לבבו, לא זו בלבד שמתקן את החטא אלא אף זוכה למצוא מטמוניות כדברי רש"י, שהם רומזים להתקרבות מיוחדת לריבונו של עולם, וכדברי חז"ל במקום שבעלי תשובה עומדים וכו', יהי רצון שנזכה לשוב בתשובה שלימה ולגאולה קרובה אמן.

ליל הסדר

אמרים – ליל א' וב' תשפ"ג לפ"ק

צא ולמד. וביאר כ"ק אזמו"ר זצללה"ה כשפותח בדרשות הכתובים, אומר צא ולמד, לרמז דהעיקר הוא לימוד התורה, ובלי למוד התורה אין יכולים להשיג כלום, ובזה אפשר לבאר מה שאמרו חז"ל (ברכות ח, א) אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה, שאי אפשר להגיע לשום השגה, אלא על ידי כח התורה.

ונצעק אל ה' אלקי אבותינו וישמע ה' את קולנו. הרה"ק מווארקיי זי"ע ביאר על הפסוק (פרשת תולדות) ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו, וברש"י ויעתר לו, לו ולא לה. ואמר, שהטעם שהקב"ה נעתר ליצחק דייקא, כי תפילה צריך להיות בשמחה, מתוך הודיה על העבר ובקשה על העתיד, אבל בעצבות אינו פועל. וידוע שדרך הנשים שדמעתי מצויה (ע' בבא מציעא נ"ט) ועל כן מבקשים רחמים

מצוה למהר ולאכול כדי שלא יישנו התינוקות. התינוקות רומזים לבני ישראל, שהם בבחינת ילד שעשועים, ועל כן יש למהר לעשות קידוש, כי עלולים המה להרדם בשינה עמוקה בגלות, ובכח קדושת הארבע כוסות יש בידינו להתחזק בגלות.

וכל המרבה לספר הרי זה משובח. וביאר כ"ק אזמו"ר זצללה"ה שלא יאמרו שהחכם אין צריך לספר, כיון שכבר יודע את כולו. שהרי ענין יציאת מצרים הוא כל כך גבוה שאף לבעל מדרגה הוא עדיין רחוק ממנו, ורק בכח הסיפור אפשר להגיע לעוד בחינות בענין יציאת מצרים, וזהו וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח, עולה בדרגתו ונעשה 'המספר' יותר ויותר משובח. (וע' הגדת ישמח ישראל).

המצות שהם מדאורייתא, ולהגביה את הדרבנן, ולאמור בקול גדול, 'והיא' שעמדה לאבותינו ולנו, היינו המצוות דרבנן, שמורה על אמונת חכמים, היא שעמדה לנו, ששיהא לנו תקומה בכל נסיונות הגלות.

הרה"ק בעל התכלת מראדזין בספרו סוד ישרים (ליל פסח, אות י') כתב לבאר את דברי ההגדה בתשובה הנאמרת לבן הרשע, אף אתה הקהה את שיניו, ולכאורה מה עניין הקהיית השיניים לכאן, אלא כך הוא פירושו, הרשע טוען ואומר, מה העבודה הזאת לכם, כי אינו מרגיש שום תענוג ברוחניות, וכל העבודה בעיניו אינו אלא טירחא יתירה.

על כן אנו אומרים לו דע לך, שעיקר הנאתן של בני ישראל הוא בשעה שעובדים את השי"ת, וגם אתה יכול להתענג בזה, אך חסרת כל זאת כיון שלא התעמקת מעולם איך לחיות עם

בבכיה, ומן הסתם גם רבקה אמנו התפללה בדרך זה, אבל יצחק התפלל בשמחה לכן נעתר לו ה'.

אני הוא ולא אחר. שמעתי שכ"ק אזמור זצללה"ה אמר לפרש בזה, שבליל הסדר מגיעים להשגה שאין שום 'אני' מלבד הקב"ה 'ולא אחר'.

והיא שעמדה, 'והיא' היינו ההבטחה שהבטיח הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו בשעת ברית בין הבתרים, היא שעמדה לנו להגאל. ובשם האריז"ל מובא לפרשו על השכינה הק', היינו שהשכינה הנמצאת עמנו בגלותנו, בזכותה אנו נגאלים.

נאמר בהגדה, לפני אמירת 'והיא שעמדה', כאן יש לכסות את המצות, ולהגביה את הכוס. ובשם הרה"ק רמ"מ מווארקי זי"ע אמרו לפרש, שהכוונה בזה, שהמצות הם מצוה מדאורייתא, מה שאין כן הד' כוסות הם מצוה מדרבנן, ועל זה אומרים לנו, לכסות את

נרצה. הנה כל הסימנים מורין לנו את המעשה אשר יעשון, אבל סימן זה של נרצה, לית ביה שום הוראה, וביאר כ"ק אזמור'ר זצלה"ה, דענין כל הסימנים הם פסקי הלכה, שכך צריכים לעשות, וגם נרצה הוא בגדר פסק הלכה, שאם עשה כל הסדר הזה הוא נרצה לפני השי"ת.

כל שלא אמר וכו' לא יצא ידי חובתו. יש מבארים דברי רבן גמליאל, שלא יצא ידי חובת והגדת לבנך, כי שלשה דברים אלו הם עיקרן של סיפור הדברים, ויש מפרשים שלא יצא חובת אכילת פסח מצה וכו', כיון שלא ניתנו מצוות אלו אלא בכדי שיתגלה טעמן, על כן צריך לכוון בהם את הטעם.

על שום שפסת. וברש"י מביא שני פירושים על תיבת 'פסח', דילוג או חמלה, והנה בעת מכת בכורות הרג הקב"ה רק את בכורות המצריים, ולא הכה בבתי בני ישראל, ולפי זה הפירוש,

אמונה ובטחון וקיום התורה והמצוות, ועל כן לא הרגשת מעולם טעמה של עבודה, ולכן היא בעיניך כטירחא וכמשא, משל למי שבולע מאכלו, שאין מרגיש בה טעם. אך זה שלועס היטב בשיניו, הוא יכול להרגיש הטעם, כן הדבר בעבודת ה', רק מי שהשקיע בה היא מוצא טעמה, וזה מרמזים לו, אם אינך משקיע בעבודת ה', ומסתכל על דברי התורה בהעברה בעלמא, הרי זה כבולע מאכלו בפיו שאז אין מרגיש שום טעם, ואם כן שיניים למה לך.

הרה"ק מלובלין זי"ע היה יושב בעת ה'סדר' מעוטף בטליתו, ובשעה שאמר 'ובמורא גדול זו גילוי שכינה', היה מגלה את פניו הק', ואז נפל פחד גדול על כל המסובין, והיה שם גם היהודי הקדוש ומרוב הפחד נשרו כל שיניו, ונשאר לו רק שן אחד, והיה אוחז בו ואומר 'דו רשע, פארוואס ביסטו נישט ארויסגעפאלן, ווען די רבי האט געזאגט ובמורא גדול זו גילוי שכינה'.

הוא כדי להטיב לישראל, שכן נאמר בתורה, כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך, על כן הוסיף כל תנא במנין המכות, כדי שאף מכות אלו יהיו בכלל הברכה של 'לא ישימם בך'.

שפוך חמתך וכו'. **בנפש חיה** (שבת הגדול) פירש למה בעת אמירת 'שפוך חמתך' פותחים את הדלת בכדי שיבא אליהו, וכי אליהו הנביא הוא בשר ודם שצריך לפתיחת הדלתות שלנו כדי שיוכל להיכנס, אלא באמת אליהו מצידו יכול להיכנס, והוא כבר נשלח אלינו, אלא אנחנו צריכים לפתוח דלתות הלב שלנו, שתוכל הקדושה להיכנס 'אלינו', ולא יהי' שום עיכוב מצדנו, ורוח הקודש צווחת ומבקשת מאתנו, פתחי לי.

או שהקב"ה דילג על בתי בני ישראל, או שריחם על בתי בני ישראל, אך המכוון אחד, שלא נגף את בתי בני ישראל, ולזכר זה יש לנו את הקרבן פסח.

אחד חכם ואחד רשע. והקשה הרבי **מסאטמאר זי"ע** הלא היפוכו של הרשע הוא צדיק, ואם כן למה כינה כאן את הצדיק בשם חכם. אלא בכדי להתגבר מול הרשע, לא יספיק להיות במדריגת צדיק לבד, כי לפעמים לא יעלה על לב תמים להבין ערמת הרשע, ועל כן הצדיק הלוחם מול הרשע, צריך לזה חכמה יתירה.

ועל הים לקן מאתיים מכות. בשם הגר"א זצ"ל כתבו לבאר שמה שפליגי התנאים במנין המכות של המצרים,

אחר הבדלה

פרשת אמור תשפ"ב לפ"ק

השבוע יומא דהילולא של הרה"ק רבי ירחמיאל מפרשיסחא זי"ע, בנו של היהודי הק', היה עוסק לפרנסתו במלאכת תיקון שעונים, פעם בצעירותו רצה לנסוע לאחד מצדיקי הדור, אך לא היה לו די ממוץ לנסיעה, על כן הציע לחותנו שרוצה לתקן לו את שעונו המקולקל, ובשכר זאת יתן לו להוצאות הדרך, חותנו שגם היה בקי מעט במלאכת השענות ניסה מספר פעמים לתקן לבר את השעון, אך משלא עלתה בידו, נתנו לחתנו לתיקון, ושילם לו תמורתו דמי הנסיעה.

רבי ירחמיאל סיפר לחסידיו, אודות התיקון שעשה לשעון, וכה אמר, לקחתי את השעון פירקתיו לחלקים קטנים, ונוכחתי לראות שלא חסר בו כלום, וכל חסרונו הוא בזה, חוט ברזל דקה מאד, היתה כפופה ועל כן יישרתי אותה, וחזרה לפעול כראוי.

מתוך כך למדתי גם על טבעו של בן ישראל, שיהודי מטבעו הוא טוב, והוא כמו חוט הכפוף, והיא הגורמת למעשים הרעים, אולם אם אך ניישר אותו מעט, יחזור לטבעו הטוב.

כידוע שבעת האוסטילא חתונה, קטרגו על דרכו החדשה בתורת החסידות של הרבי ר' בונים זי"ע, וראש המסובים היה האפטא רב, בעל אוהב ישראל, ובאמצע הדין ודברים שאלו את פי הרה"ק ר' ירחמיאל, מה היה דעת אביו היהודי הק' על הרבי ר' בונם, והנה למרות שהיחסים בין חסידיו לחסידי הרבי רבי בונים לא היו שווה בשווה, קם רבי ירחמיאל והעיד אודות הרבי ר' בונם 'ער איז גיוועהן ביים טאטען, דאס שפיצעל פון הארץ', ודבר זה השקיט את המריבה.

פעם אחת היה אצל הרה"ק ר' משה מקאזניץ זי"ע קודם הסתלקותו, ואז אמר לו ר' משה'לע, רציתי לצוות לחסידים שלאחר הסתלקותי יסעו אליכם, אך חוששני כי שמעתי אשר אתם קפדנים על החסידים, אזי השיב לו ר' ירחמיאל, אין הדבר נכון, כי התנהגותי עימהם הוא בדרך טובה, והוסיף בצחות ראוי לדבר, שהמלאך של 'שבשפלינו זכר לנו' שמו ירחמיאל, (כי בסידורים הישנים מצוין ליד כל שורה מהלל הגדול, הודו לה' כי טוב, שם של מלאך) וכשמוע זאת ר' משה'לע אמר, שאכן רואים אצלו הנהגה של ענוה, וציווה לחסידים לנסוע אליו.

יהודי אחד שהיה חייט מומחה, שהיה מוציא מתחת ידו עבודה משובחת, עד אשר כל הפריצים בסביבה הזמינו דוקא אצלו את מיטב מחלצותיהם, והנה אחד הפריצים קנה סחורה יקרה מאד, וקרא להחייט ואמר לו. הנה קניתי סחורה יקרה ואבקש שתשתדל לעשות בגד טוב עבורי. שחק החייט מה לך לדאוג הלא אני החייט המובחר באיזורינו, ובוודאי יהא טוב בעיניך.

החייט לקח הסחורה ותפר את הבגד. אך כאשר החזיר הבגד והאדון לבש הבגד, לא מצא חן בעיניו ובעיני גבירתו, והתחילו לצעוק עליו בקול גדול אשר קלקל את הבגד,

והפסיד את הסחורה היקרה, ובכעס גרשו אותו מהחצר, והשליכו אחריו גם את הבגד. והם היו מהלקוחות הטובים, ועל כן חשש מהיזק גדול לפרנסתו.

החייט נסע להרה"ק ר' ירחמיאל, וסיפר לו את כל אשר קרהו, אזי צווה לו הרבי, 'תפרום את הבגד, ותפור אותו מחדש' (באותו צורה), וכשמוע החייט כן היה זה לו לצחוק בעיניו, וכי מה ההבדל בין תפירה ראשונה לשניה, אך פקודת הרבי שמר, ועשה את הבגד מחדש, בגמרו את תפירת הבגד בא שוב לפני האדון, וכאשר האדון לבש את הבגד, מאד מצא חן בעיניו, והאדון פייס את החייט והוסיף לו מטבע על שכרו.

החייט חזר לבית הרה"ק ר' ירחמיאל זי"ע וסיפר לו את כל הנעשה עימו, אמר לו הרבי, הכרתי בך שבפעם הראשונה עשית הבגד מתוך גאות. וגאות אין לו חן, ולכן לא הוטב בעיני השר. אך כאשר באת אלי, ראיתי שיש בך כבר שפלות, לזאת אמרתי לך שתתפור אותו עתה מחדש, כי דבר הנעשה בענוה יש לו חן, כמ"ש ולענוים יתן חן.

*

בשבוע זו גם היארציית של זקנתי הרבנית אשת הרה"ק רבי יוסף זי"ע, היא היתה בתו של הגה"ק בעל נפש חיה, ונכדתו של הגאון מקוטנא, בקטנותה שימשה את זקינה הגאון ר' יהושע'לע מקוטנא, שהיה לה ספסל קטן שעליה ניצבה כדי לשמור עליו שלא ישרוף את כובעו מה'לולקע' שכן היה שטארק צעקאכט בעת לימודו, ופעם כבר קרה לו כזאת.

הרבנית היתה עוסקת הרבה בצדקה וחסד, היא אכן הייתה בתו של הנפש חיה, שפיזור הונו לעניי ארץ ישראל, היה לה מעיל עליון שהיו בו כיסים עמוקים מלאים מטבעות

שחילקם לעניים, ולצורך כך הייתה תמיד מבקשת ממון מבעלה הגדול. פעם שאלו המקורבים הלוא צריך המעות לצרכי הבית, השיב להם, למרות ההוצאה הגדולה הרי עלי למלאות את כיסיה במטבעות מדין "לרפאותה" שהבעל חייב בה. שכן אם לא יהיה לה מה לחלק לעניים, זה יפגע בבריאותה...

זכות הצדיקים יגן עלינו, א גוטע וואך, א פרייליכע וואך.

